

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: **J. E.**, zast. JUDr. Athanassiose Pantazopoulose, advokátem, se sídlem Slavíkova 19, 120 00 Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 6. 2013, čj. MV-120046-3/SO/sen-2012,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 26. 6. 2013, čj. MV-120046-3/SO/sen-2012, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 228,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Athanassiose Pantazopoulose, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 5. 10. 2012, čj. OAM-3555-41/PP-2011, kterým byla dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění rozhodném, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgán nezjistil skutkový stav věci řádně, neboť rozhodoval téměř výhradně na základě účastnických výpovědí, aniž by vzal v úvahu další skutečnosti a výsledky šetření ze dne 21. 7. 2009 a 27. 10. 2011. Údajné rozpory mezi

výpověďmi žalobce a jeho manželky paní B. H. ohledně jejich seznámení lze dle žalobce vysvětlit časovým odstupem. Srovnání odpovědí na otázky, kdo co nejí, shledal žalobce trapným. K rozdílnosti odpovědí ohledně péče o nezletilou N. se žalobce přirovnal k průměrnému českému muži, který si stěží zapamatuje datum narození svého dítěte. Dle žalobce místní šetření ze dne 21. 7. 2009 prokázalo opravdové soužití manželského páru, a tím vyvrátilo hlavní důvod zamítnutí žádosti, tj. účelové uzavření manželství. Z šetření ze dne 27. 10. 2011 vyplývá, že v bytě žije paní H. s manželem a dětmi; pobyt manžela byl prokázán panským oblečením a pánskou kosmetikou, přičemž nikdy nebylo vyvráceno, že by tyto věci nepatřily žalobci. Skutečnost, že manžel paní H. nespál jednu noc doma a že mají problémy a neshody, nic neznamená. Tím, že správní orgán odmítl vzít při svém rozhodování v úvahu i výsledky místních šetření, dopustil se diskriminačního jednání vůči žalobci i jeho rodině, porušil ustanovení čl. 18 Smlouvy o fungování Evropské unie. Žalobce dále namítl, že v důsledku realizace napadeného rozhodnutí došlo k hrubému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny, a to dle čl. 8 a 14 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Žalobce doplnil, že účelovost manželství vyvodily správní orgány pouze z několika nepřesností účastnických výpovědí s absencí jakéhokoli skutečného důkazu. Klient a jeho rodina je popotahována kvůli barvě své pleti a kvůli svému původu. Žalobce dále uvedl, že neudělení pobytu a následné nucené vycestování způsobí, že se žalobce nebude moci podílet na výchově svého dítěte. Byl tak ignorován zájem dítěte dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť bylo prokázáno, že žalobce se o svou dceru velmi pečlivě stará, podílí se na její výchově a přispívá na její výživu. Žalobce se nedopustil žádného protiprávního jednání, aby bylo možné trvat na tom, aby výkon svých rodinných práv realizoval mimo území České republiky. Žalobci nebylo umožněno získat pobytové oprávnění, přestože má na území České republiky blízkou rodinu, což mu brání ve zvyšování životní úrovně a kvality života, navzdory tomu, že mu jako rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie náleží stejná práva jako občanu Evropské unie, čímž je porušen čl. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě shrnula průběh správního řízení, zopakovala argumentaci uvedenou již v žalobou napadeném rozhodnutí a navrhla soudu, aby žalobu zamítl.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění rozhodném, (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Žádostí ze dne 23. 2. 2011 požádal žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky za účelem „sloučení rodiny s občankou ČR“ dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

Součástí správního spisu je dále mimo jiné kopie oddacího listu o uzavření manželství mezi žalobcem a paní B. H. dne 9. 1. 2009 v Praze 7, kopie rodného listu dítěte N. E., zpráva Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy o pobytové kontrole (ze dne 28. 3. 2011) provedené ve dnech 16., 17. a 25. 3. 2011, protokoly o výsledku žalobce a jeho manželky ze dne 13. 4. 2011 a ze dne 19. 12. 2011, sdělení Úřadu městské části Praha 11 o neohlášeném šetření (ze dne 2. 11. 2011) konaném dne 27. 10. 2011 a zpráva Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy o pobytové kontrole (ze dne 2. 7. 2012) provedené dne 29. 6. 2012.

Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítl podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť na základě zásadních rozporů ve výpovědích žalobce a jeho manželky dovedl účelovost uzavřeného manželství. Dle správního orgánu prvního stupně se žalobce snažil obejít zákon s úmyslem získat povolení k přechodnému pobytu, a legalizovat tak svůj pobyt na území České republiky.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila. V odůvodnění rozhodnutí poukázala na rozpory ve výpovědích žalobce a jeho manželky týkající se jejich seznámení, osobních a rodinných poměrů, počtu sourozenců žalobce, vzdělání žalobce, svědků na svatbě, trávení vánočních svátků atd. Otázky kladené manželům při výslechu se týkaly situací, které oba prožili, měli je prožít společně a mohli je popsat individuálně, přičemž výsledkem by měla být v případě funkčního svazku v zásadě shodná odpověď. Kladené otázky byly zcela určité, týkající se běžných věcí společného soužití; z protokolů o výslechu nevyplývá, že by se manželé dožadovali upřesnění otázek, že by jim nerozuměli nebo že by jim činilo problém na ně odpovídat. Žalovaná doplnila, že rozhodování o tom, komu bude povolen přechodný pobyt na území státu, přísluší pouze státu samotnému, který pro rozhodování vytváří všechny příslušné mechanismy. Žalovaná dále poznamenala, že Úmluva o právech dítěte připouští i oddělení dítěte od rodičů; neudělením pobytu tak nejsou porušeny příslušné články této Úmluvy. Dle žalované zamítl správní orgán prvního stupně žalobcovu žádost v souladu se zákonem, neboť bylo prokázáno, že se žalobce dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území. Žalovaná nepochybně, že sňatek byl mezi žalobcem a paní H. uzavřen platně. Jedná se ovšem o úkon, který měl sloužit k obejití zákona. Dle čl. 35 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Směrnice“), mohou členské státy přijmout opatření k odepření pobytu v případě zneužití práv nebo podvodů, přičemž případem takového podvodu je i účelový sňatek. S poukazem na Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě KOM(2009) 313, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Sdělení Komise“), žalovaná uvedla, že v posuzovaném případě bylo naplněno několik znaků, které mohou být zohledněny při posuzování existence úmyslu zneužít práv priznaných směrnicí. Žalovaná vycházela zejména z okolností, za jakých se manželé seznámili a poté uzavřeli manželství; manželé neznají osobní informace o sobě a ve výpovědích jsou rozpory zpochybňující faktický rodinný život manželů.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 50 odst. 4 správního řádu pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona

s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

První žalobní námitka, podle které správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci a při svém rozhodování odmítly vzít v úvahu výsledky některých místních šetření, je důvodná.

Správní orgán prvního stupně, s jehož závěrem se ztotožnila i žalovaná, dospěl k závěru o účelovém uzavření manželství na základě předchozího jednání žalobce, který do České republiky přicestoval dne 12. 10. 2008 na vízum nad 90 dní za účelem studia, avšak dne 19. 1. 2009 byl z Univerzity v Pardubicích vyloučen pro neplnění studijních povinností. Ředitelství služby cizinecké policie rozhodnutím ze dne 25. 1. 2010 zamítlo jeho odvolání a potvrdilo rozhodnutí Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha ze dne 8. 12. 2009, jímž byla zamítnuta jeho žádost o povolení k přechodnému pobytu. Vízum nad 90 dnů za účelem strpění žalobce nebylo rozhodnutím ze dne 20. 8. 2010 uděleno. Následně žalobce požádal o povolení přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny se svou manželkou, jehož zamítnutí ze strany správních orgánů je předmětem tohoto soudního přezkumu. Dle názoru soudu však z popsaného jednání nelze jednoznačně usuzovat na opakovanou snahu žalobce obejít zákon o pobytu cizinců. Navíc rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 25. 1. 2010 bylo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 23. 8. 2013, čj. 7A 47/2010-60, z důvodu nepřezkoumatelnosti zrušeno.

Skutečnost, že se v případě žalobce jedná o obcházení zákona s cílem získat povolení k pobytu, dle správního orgánu prvního stupně potvrzují zejména rozpory ve výpovědích obou účastníků správního řízení. Správní orgán prvního stupně uvedl, že manželé odpovídali *„úplně rozlišně na otázky týkající se osobních údajů, na otázky samotného seznámení, vztahu, trávení společného volného času a v neposlední řadě odlišně odpovídali na otázky týkající se nezletilé dcery“*. Žalovaná k tomu doplnila, že *„manželé neznají osobní informace o sobě a ve výpovědích jsou rozpory zpochybňující faktický rodinný život manželů“*.

Soud nijak nezpochybňuje, že ve výpovědích manželů, zachycených v protokolech o výslechu ze dne 13. 4. 2011 a 19. 12. 2011, existují určité rozpory a nesrovnalosti. Soud má však za to, že se v daném případě nejedná o rozpory a nesrovnalosti zásadní, které by nebyly slučitelné s vedením rodinného života a společným soužitím obou manželů a které by svědčily o účelovém uzavření manželství.

Česká právní úprava pobytového práva vychází z práva Evropské unie, což plyne z § 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, lze pojem účelový sňatek definovat s ohledem na bod 28 preambule Směrnice jako manželství uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. Ustanovení § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, které tento pojem rovněž užívá a na jehož základě rozhodly správní orgány o zamítnutí žádosti žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu, má svůj základ v čl. 35 Směrnice, dle něhož mohou členské státy přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto Směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků; veškerá taková opatření musí být přiměřená a spojená s procesními zárukami stanovenými v člancích 30 a 31. Na základě tohoto ustanovení jsou jednotlivé členské státy oprávněny přijímat nejružnější opatření k ochraně před zneužitím práv, mimo jiné i před uzavíráním sňatků za účelem získání práva na volný pohyb a pobyt. Proces zjišťování účelovosti uzavřeného manželství a proces případného odepření pobytového oprávnění je tedy plně v kompetenci jednotlivých členských států. Soud zdůrazňuje, že již před přijetím citované Směrnice Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2003, sp. zn. C-109/01, dovodil, že fingovaná manželství

uzavřená s cílem obejít ustanovení týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích států představují případy zneužití práva.

Soubor kritérií, která poukazují na to, že v konkrétním případě může existovat úmysl cizince zneužít právo přiznané Směrnicí výlučně za účelem obejítí vnitrostátních právních předpisů upravujících přistěhovalectví, si mohou členské státy Evropské unie stanovit samy; mohou ovšem též zohlednit následující faktory uvedené ve Sdělení Komise:

- pár se před svatbou nikdy nesetkal,
- pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají,
- pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí,
- důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí),
- v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu,
- rozvoj rodinného života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění,
- pár se rozvedl krátce potom, co státní dotyčný příslušník třetí země získal právo pobytu.

Komise ve svém Sdělení dále dovodila, že „*důkazní břemeno nesou orgány členských států, které se snaží omezit práva podle této směrnice. Orgány musí být s to případ přesvědčivě doložit, přičemž musí respektovat všechny hmotněprávní záruky popsané v předchozích oddílech.*“

Oprávnění vnitrostátních orgánů přihlídnout ke kritériím uvedeným ve Sdělení Komise při posuzování, zda bylo manželství uzavřeno výhradně za účelem legalizace pobytu jednoho z manželů na území České republiky, vyplývá rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, čj. 2 As 59/2013-33.

V nyní projednávaném případě správní orgány neprokázaly, že žalobce uzavřel s paní H. manželství účelově ve snaze obejít ustanovení zákona o pobytu cizinců, a legalizovat tak svůj pobyt na území České republiky.

V první řadě soud konstatuje, že správní orgány při rozhodování nepřihlédly k výpovědím manželů zachycených zejména v protokolech o výsledku ze dne 13. 4. 2011, které svědčily ve prospěch žalobce. Manželé byli při výsledku dotazováni na okolnosti seznámení či průběh svatby, byly jim též pokládány dotazy týkající se jejich manželského soužití, společné domácnosti a trávení volného času, přitom jejich odpovědi, kterými se soud podrobněji zabýval v odstavcích níže, se ve všem podstatném v zásadě shodovaly.

Soud, na rozdíl od správního orgánu prvního stupně a žalované, neshledal významnými rozdíly ve výpovědích manželů ve způsobu jejich společného seznámení. Rozhodné je především to, že si manželé neodporují v podstatných skutečnostech týkajících se seznámení, tj. v místě, době a průběhu seznámení. Z výpovědí obou manželů je patrné, že k seznámení došlo na podzim na hlavním nádraží v Praze, kde žalobce paní H. oslovil a povídali si. Jelikož pak paní H. musela odjet do Teplic, dal jí žalobce své telefonní číslo a dále byli v kontaktu prostřednictvím SMS. Žalobce pak jezdil za paní H. do Teplic a ona jezdila za ním do Prahy. Soud připomíná, že podobně vypovídali manželé i 28. 5. 2009, což vyplývá z kopií protokolů o vyjádření, které tvoří součást správního spisu.

Nepřesnosti ohledně doby seznámení, tj. zdali se manželé seznámili v říjnu 2008 (jak uvedl žalobce) nebo na začátku listopadu 2008 (jak tvrdila jeho manželka), a ohledně toho, kdy přesně žalobce paní H. v Teplicích navštívil, tedy jestli po třech až čtyřech dnech (podle manželky žalobce) či v průběhu dvou týdnů (podle výpovědi žalobce), považuje soud za irelevantní, a to zejména s přihlédnutím k časovému odstupu dvou a půl let, který od seznámení do provedení výslechu uběhl.

Na průběhu svatby se oba manželé zcela shodli, když uvedli, že obřad se konal 9. 1. 2009 na radnici v Praze 7, žalobci šel za svědka jeho kamarád A. O. a paní H. její kamarádka V. Č., obřadu se účastnilo 10 svatebních hostů a že svatební oznámení neměli. Pominout dále nelze výpověď o společném bydlení a vedení domácnosti, v níž manželé věrně popsali budovu, ve které bydlí, a obývací pokoj svého bytu; nerozporovali si v otázce hrazení nákladů na domácnost, či jak mají rozděleny domácí práce. Výpovědi manželů se nerozcházejí ani v plánech do budoucna, neboť oba chtějí vést normální rodinný život a vychovávat své děti.

Z protokolů o výslechu ze dne 13. 4. 2011 je dále zřejmé, že manželé znají své osobní a rodinné poměry. Různé odpovědi na otázku, které jídlo manželé nejedí, dle názoru soudu o ničem nesvědčí. Ani z výpovědi manželky, dle níž má žalobce dva bratry a dvě sestry, zatímco žalobce uvedl, že má tři bratry a dvě sestry, nelze dovozovat žádné závěry o účelovosti sňatku, neboť (jak manželé shodně uvedli) všichni sourozenci žalobce žijí v Nigérii a manželka žalobce se s nimi nesetkala. Stejně tak nepovažuje soud za rozhodné rozpory ve výpovědích týkající se sestry manželky žalobce. Žalobce uvedl, že sestra manželky se jmenuje P., je vdaná, nezaměstnaná, má syna a bydlí s rodinou v Teplicích. Tato odpověď byť s nepřesnostmi koresponduje výpovědi manželky žalobce, dle níž je její sestra P. na mateřské dovolené, svobodná, má přítele a bydlí v Teplicích. Odchylná odpověď na otázku, zda se žalobce setkal se sestrou své manželky či nikoli, nepředstavuje zásadní rozpor, který by byl způsobilý vzbudit pochyby o uzavřeném manželství; manželka žalobce totiž nemusela být tomuto setkání přítomna.

Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že odpovědi žalobce a jeho manželky zaznamenané v protokolech o výslechu ze dne 13. 4. 2011 nevzbuzují pochybnosti a nenasvědčují účelovému uzavření manželství. Stejně tak ani z dalšího výslechu provedeného dne 19. 12. 2011, při němž byly manželům pokládány především otázky o jejich společné dceři a plánu na strávení nadcházejících vánoc, nelze učinit jednoznačný závěr o účelovém uzavření manželství.

Soud nerozporuje, že žalobce neznal přesné odpovědi na některé vybrané otázky týkající se jeho dcery (např. kolik dcera vážila po porodu, měla-li novorozeneckou žloutenku, jakou dostává stravu, kolik má zoubků či jaká je její oblíbená hračka), dodává však, že se nejednalo o zásadní nedostatky, které by odůvodnily závěr, k němuž dospěly správní orgány, a tedy že se žalobce o svou nezletilou dceru nezajímá a že zcela zjevně neplní v plném rozsahu své rodičovské povinnosti. Soud nesdílí názor správního orgánu prvního stupně, že „*rodič o svých dětech ví všechny informace, týkající se od narození do současné doby*“. Dle názoru soudu je totiž pochopitelné, že pracující manžel (byť jde o brigády), který ráno odchází z bytu a odpoledne či v podvečer se do něj vrací, nebude schopen odpovědět na všechny otázky týkající se jeho dcery tak detailně jako jeho manželka, která o dítě celodenně pečuje. Přestože si žalobce nebyl v odpovědích na některé položené otázky zcela jistý, ve výpovědích obou manželů se nevyskytly žádné závažné rozpory. Manželé shodně popsali okolnosti narození své dcery, když uvedli, že nezletilá N. se narodila ... ve ... hod., že žalobce nebyl přítomen u porodu, že porod proběhl klasicky, nikoli císařským řezem, že žalobce svou manželku přijel do nemocnice navštívit a že ji domů z porodnice vzal autem přítel M. Soud nepřisvědčil správnímu orgánu prvního stupně například v jeho závěru

o rozdílech ve výpovědích manželů na otázku týkající se účasti žalobce u porodu a odvozu paní H. z nemocnice, neboť jejich odpovědi se nevylučují, naopak ohledně otázky odvozu z nemocnice si až na malé nepřesnosti korespondují. Žalobce dále věděl, že jeho manželka dceru stále kojí a že ji přikrmuje i normální stravou. Vyjádření žalobce, že dcera dostává i umělou stravu a kupované mléko, které popřela jeho manželka, ani ve spojení s dalšími nepřesnostmi ve výpovědích manželů nepřispívá k závěru o účelovosti uzavřeného manželství. Popis kočárku učiněný žalobcem odpovídá (byť mnohem detailnější) výpovědi jeho manželky. Stejně tak se manželé shodli na tom, že žalobce si s dcerou denně hraje, že na ni mluví česky i anglicky.

Ani v odpovědích na otázku kde, s kým a jak plánují být na vánoce, si manželé nijak neodporují. Oba se v zásadě shodli na všem podstatném, když uvedli, že stráví vánoce s rodinou u již koupeného umělého vánočního stromku a že k jídlu plánují bramborový salát s masem. Pokud žalobce uvedl, že neví, jestli chce jeho manželka na vánoce někam odcestovat, a že je to právě ona, kdo má v rodině poslední slovo, nelze mu takovou odpověď klást k tíži. Žádné závěry nelze dovozovat ani ze skutečnosti, že manželka žalobce ve své výpovědi neuvedla, že si její manžel na vánoce připraví africké jídlo; sama totiž dále uvedla, že žalobce jí jediné africké jídlo, to české mu nechutná.

Na straně 4 žalobou napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že rozpor mezi účastníky řízení panoval i v otázce práce žalobce. Soud nicméně tomuto závěru nepřisvědčil, neboť manželé v rámci výsledku dne 19. 12. 2011 shodně vypověděli, že žalobce má v současnosti brigády – dělá malířské a stavební práce. Žalobce následně na dotaz, aby uvedl „název firmy a místo v Praze“, odpověděl, že v současnosti nemá konkrétní společnost nebo firmu, pro kterou pracuje. Na další otázku, zda je nyní bez práce, odpověděl žalobce kladně. Za situace, kdy žalobce zprvu vypověděl, že má v současnosti brigády, a následně uvedl, že je nyní bez práce, bylo povinností správních orgánů žádat po žalobci vysvětlení těchto naprosto protichůdných odpovědí. Namísto toho správní orgány zcela pominuly výpověď žalobce shodující se s výpovědí paní H. a bez bližšího odůvodnění přihlížely výlučně k výpovědi, která je s výpovědí manželky žalobce v rozporu.

Dle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 24. 7. 2014, čj. 10 As 108/2014-25, doplnil, že „*zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru.*“ Přestože se jedná o skutkově zcela odlišné případy, lze citovaný závěr aplikovat i na nyní projednávanou věc, neboť zde Nejvyšší správní soud podává pouze obecný výklad zásady volného hodnocení důkazů.

Žalovaná i správní orgán prvního stupně nicméně tuto zásadu popsanou v § 50 odst. 4 správního řádu porušily, když ve svých rozhodnutích pouze shrnuly obsah zprávy o pobytové kontrole provedené dne 29. 6. 2012, aniž by se k ní jakkoli vyjádřily, zhodnotily ji či z ní cokoli dovodily. Ze zprávy o pobytové kontrole je zřejmé, že dne 29. 6. 2012 v 10:00 byla v bytě zastižena pouze manželka žalobce, která hlídce sdělila, že její manžel momentálně brigádnicky pracuje a že doma bude po 18. hodině. V 19:00 byl na téže adrese zastižen i žalobce. Oba manželé hlídce na chodbě bytového domu sdělili, že v bytě žije jejich pětičlenná rodina společně. Dle názoru soudu uvedené skutečnosti nijak nenasvědčují tomu, že by se

jednalo o účelově uzavřené manželství, právě naopak svědčí ve prospěch žalobce. Bylo tedy na správních orgánech, aby toto zjištění vzaly v úvahu, řádně se s ním v odůvodnění svých rozhodnutí vypořádaly a zhodnotily jej jak samostatně, tak ve vzájemné souvislosti s ostatními důkazy, což však neučinily.

Obdobně správní orgány postupovaly i v případě zprávy o pobytové kontrole provedené ve dnech 16., 17. a 25. 3. 2011.

K námitce, že v důsledku realizace napadeného rozhodnutí došlo k hrubému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny, uvádí soud následující. Přestože podle zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat zásah do soukromého nebo rodinného života žadatele u rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu pouze z důvodu uvedeného v ustanovení § 87e odst. 1 písm. a), judikatura tuto povinnost rozšířila. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 3. 6. 2016, čj. 5 Azs 83/2015-31, konstatoval, že *„byť obecně nejsou dopady rozhodnutí, jímž se neuděluje pobytové oprávnění, tak intenzivní, jako v případě správního vyhoštění či zrušení pobytového oprávnění, vždy je třeba přiměřenost těchto méně závažných následků zkoumat s ohledem na konkrétní dopady do sféry cizince a jeho rodiny. Posouzení přiměřenosti z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života žadatele tedy má být prováděno i v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti povolení přechodného pobytu, byť méně přísně než v těch rozhodnutích, kde je výslovně požadováno.“* Tvrzejším zásahem do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny se však soud nemohl zabývat, neboť by tím nahrazoval činnost správních orgánů. Uvedená námitka je úzce spojena s posouzením, zda došlo ze strany žalobce k účelovému uzavření manželství, či nikoli. Přitom jak již soud uvedl výše, žalovaná v tomto ohledu pochybila a bude na ní, aby se s danými skutečnostmi opětovně vypořádala. S tím souvisí i námitka o tvrzeném porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

Námitka žalobce, dle níž se správní orgány dopustily vůči žalobci a jeho rodině diskriminačního jednání a dle níž je žalobce popotahován kvůli barvě pleti a svému původu, je nedůvodná. Skutečnost, že by byl žalobce ze strany správních orgánů jakkoli diskriminován (ať už z důvodů uvedených žalobcem v žalobě či jiných), ze správního spisu nijak nevyplyvá. Navíc žalobce v podané žalobě nepoukázal na jediný konkrétní případ tvrzené diskriminace. Důvodem zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu byl závěr správních orgánů, že jeho manželství s paní H. bylo uzavřeno účelově, a to s cílem legalizovat žalobcův pobyt v České republice. Názor žalobce, že důvodem takového postupu správních orgánů byl jeho původ či rasa, není ničím podložen a není patrný ani z žádných písemností. Pro úplnost soud doplňuje, že nelze odhlížet od faktu, že žalobce je cizincem (přitom státní příslušnost žalobce, pokud jde o státy mimo Evropskou unii, je zcela nerozhodná) a uzavřením manželství s občankou České republiky mu vzniká právo pobývat na území státu a požívat plnění s tím spojená. Stát je proto oprávněn posuzovat okolnosti, za kterých je takové manželství uzavíráno, resp. hodnotit důvody, pro které tyto osoby vstoupily do manželství. Motivaci českých občanů nemají správní orgány důvod hodnotit, protože uzavření manželství českým občanům oproti cizincům nezakládá žádnou možnost domáhat se od domovského státu jakéhokoli veřejného práva, kterou by tito občané jinak neměli. K porušení čl. 18 Smlouvy o fungování Evropské unie tedy nedošlo.

S přihlédnutím ke všemu shora uvedenému soud uzavírá, že správní orgány neunesly své důkazní břemeno ohledně účelovosti žalobcem uzavřeného manželství, neboť zjištěný skutkový stav věci nenásvědčuje tomu, že manželství žalobce a paní H. bylo uzavřeno pouze formálně s úmyslem obejít ustanovení zákona o pobytu cizinců. Zásadní pochybení spatřuje

soud v tom, že správní orgány zohlednily v odůvodnění svých rozhodnutí pouze ty důkazy, které svědčily jejich rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu a jejich závěru o účelovém manželství; při hodnocení skutkového stavu se tedy zaměřily výhradně na zjištění, která šla k tíži žalobce, aniž by řádně posoudily všechny důkazy (tj. i důkazy podporující tvrzení žalobce) jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti. Popsaným jednáním správní orgány porušily ustanovení § 3 a § 50 správního řádu.

Soud z důvodů shora uvedených napadené rozhodnutí zrušil a současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náklady, které žalobci v řízení před Městským soudem v Praze vznikly, spočívají v soudním poplatku zaplaceném z podané žaloby a z návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě v celkové výši 4 000,- Kč a dále v nákladech právního zastoupení žalobce advokátem (§ 35 odst. 2 s. ř. s.). Mimosmluvní odměna činí v daném případě dva úkony právní služby po 3 100,- Kč (převzetí věci a příprava zastoupení, podání žaloby) podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění rozhodném, a dva režijní paušály po 300,- Kč za náhradu hotových výdajů zástupce žalobce podle ustanovení § 13 odst. 3; celkem 6 800,- Kč. Protože zástupcem žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění rozhodném, (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Částka daně činí 1 428,- Kč. Úhrnem je tak žalovaná povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 12 228,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. prosince 2016

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková